

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 14C/159/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223647
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Milatová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1512223647.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v Bratislave pred samosudkyňou Mgr. Vierou Milatovou, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zast.: advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie č. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,00 eur v konaní 14 C 159/2012, o náhradu škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy 330,00 eur v konaní 14 C 182/2012, o náhradu škody v sume 120,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 550,00 eur v konaní 14 C 164/2012, o náhradu škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,00 eur v konaní 14 C 177/2012, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava V sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi náhrady škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,00 eur v konaní 14 C 159/2012, náhrady škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy 330,00 eur v konaní 14 C 182/2012, náhrady škody v sume 120,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 550,00 eur v konaní 14 C 164/2012, náhrady škody v sume 125,00 eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,00 eur v konaní 14 C 177/2012.

Navrhovateľ svoje nároky náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnené označeným žalobcom voči štátu, Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti SR - odôvodnil nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučných veciach podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov tým, že v exekučných konaniach vedených podľa procesných pravidiel, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2011 do 31.5.2011 je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Podľa navrhovateľa exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti; nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhoch o udelenie poverenia v zákonom stanovenom čase. V exekučných konaniach vedených podľa procesných pravidiel ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2011 do 31.5.2011 mal exekučný súd zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Navrhovateľ tvrdí, že v predmetných prípadoch neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a

so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe. Predmetný postup namieta navrhovateľ ako nesprávny v rozpore so zákonom. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, súd nevykonával žiadne úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Navrhovateľ náklady, resp. majetkovú škodu vo vyššie uvedených sumách špecifikoval ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmlouvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu.

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si navrhovateľ v danom prípade uplatňoval z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Postup exekučného súdu zamedzil navrhovateľovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Akokoľvek, náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Ďalej poukazuje na neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva, vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumy uvedené vyššie. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Súčasne navrhovateľ žiadal v žalobnom návrhu vydať medzitýmny rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 veta druhá zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pohľadávky navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere povinným v zákonom stanovenej lehote.

Odporca vo svojom vyjadrení žiadal žalobný návrh z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a ako právne neopodstatnené v celom rozsahu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania.

Odporca žalobný návrh považuje za zmätočné podanie, v ktorom nie sú splnené procesné podmienky. Nie je uvedená spisová značka príslušného exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátum

doručenia podania súdu, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátum, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody v danom prípade. Navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Navrhovateľ odkazuje na exekučný spis a uviedol časť dôkazov, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/012). Odporca v tejto súvislosti navrhol aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), vzhľadom na skutočnosť, že v tomto momente nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keď navrhovateľ namieta „nezákonné konanie“ rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, čo by sa mohlo vysvetliť ako namietnutie nezákonného rozhodnutia, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov konania.

Čo sa týka prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie, ani po vyžadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu. Odporca má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Odporca eviduje žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súčasne poukazuje na skutočnosť, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti a dňa 27.09.2012 boli okresnému súdu doručené žalobné návrhy, ktoré boli podané pred uplynutím 6-mesačnej lehoty. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, adresovaných navrhovateľovi, bola odporcovi doručená všeobecná odpoveď, kde navrhovateľ nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné poverenia vydané exekútorom, označiť dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, uviesť skutočnosti, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolveniou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Odporca má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Na splnenie podmienok úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody odporca poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. a konkrétne vzhľadom na povahu úkonu rozhodnutie o žiadosti exekútora na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na skutočnosť, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, čo sa prejavilo vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zaviedlo, že lehota 15 dní na udelenie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak ho súd nepoverí, 15-dňová lehota neplatí. Nie je možné ani logicky predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu určiť 15-dňovú lehotu i na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu.

Odporca vzniesol námietku premlčania práva na náhradu škody. V prípade, ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15-dňovej lehoty, lehota na uplatnenie tohto nároku začala plynúť od momentu skončenia navrhovateľom tvrdených prieťahov, t.j. od momentu vydania poverenia, o čom sa navrhovateľ v niektorých prípadoch dozvedel pred viac ako tromi rokmi.

Inštitút premlčania, premlčaciu lehotu, respektíve jej plynutie v prejednávacom prípade upravuje § 19 zákona č. 514/2003 Z. z. tak, že sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď

sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia), rozhodnutia.

Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Navrhovateľom vyčíslenú škodu vo výške istiny s príslušenstvom, ktorá podľa jeho názoru nemôže byť viac priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere odporca považuje za nesprávne a účelové. Pre úspešné uplatnenie nároku je nevyhnutné preukázať existenciu škody. Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody a tým neunesol dôkazné bremeno. Žalobca v žalobe neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu, alebo ušlý zisk. Skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s ohľadom na pravidelný beh vecí. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku, odporca má za to, že navrhovateľ doposiaľ neunesol dôkazné bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu, alebo ušlý zisk. Okrem prednesených námietok navrhovateľ nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, ani existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Ak by aj nastala situácia, že si toto právo navrhovateľ uplatnil novým návrhom, musel by preukázať v prvom rade, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadovaný nárok od dlžníka v sume, v ktorej ich požaduje od odporcu (čo však nepreukázal a ani preukázať nemôže) a v druhom rade, že pohľadávka je nevyožiteľná v dôsledku pochybenia okresného súdu; to znamená, že nebyť nesprávneho úradného postupu okresného súdu, došlo by k riadnemu a plnohodnotnému vymoženiu pohľadávky. Túto skutočnosť však navrhovateľ nepreukázal a ani nepreukáže, a to najmä (ale nielen) s ohľadom na skutočnosť, že niektorí dlžníci by boli insolventní, ktorí dlžníci by boli po smrti, atď.. Odporca je toho názoru, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať navrhovateľovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

Rovnako navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť nesprávneho úradného postupu a vzniku škody, či nemajetkovej ujmy.

V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmovou odporca poukázal na skutočnosť, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Navrhovateľ uvádza aj zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované. Tiež neupresnil, v čom a ako situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa. Rovnako požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Odporca považuje za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody.

Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky.

Okresný súd Bratislava V vzhľadom na námietky odporcu, na nedostatok procesných podmienok v konaní, ktoré vidí v zmatečnom žalobnom návrhu, ako aj predčasnom podaní na konanie súdu a nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci prietrahov súdu v exekučných konaniach uvádza nasledovné:

Podľa § 103 OSP zák. č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok (OSP) - kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 42 ods. 3 OSP - pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1, 2 OSP - (1) Konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. ... (2) Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Náležitosti návrhu na začatie konania, vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava platná do 31.12.2012 nevyžadovala osobitné náležitosti, Občiansky súdny poriadok upravuje tak, že trvá len na tých, ktoré sú celkom nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodovať. Opisom rozhodujúcich skutočností navrhovateľ prezentuje skutkové okolnosti, od ktorých odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu. Povinnosť navrhovateľa uviesť rozhodujúce skutočnosti vyplýva aj z ustanovenia § 120 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého je zrejماً povinnosť preukázať tvrdenia účastníkov konania. Vymedzenie rozhodujúcich skutkových okolností priamo závisí od obsahu právnej úpravy obsiahnutej v hmotnoprávných predpisoch, ktoré sú predmetom konania. Rozhodujúce skutočnosti musia byť opísané aspoň takým spôsobom, aby umožňovali posúdenie totožnosti veci. So zreteľom na ust. § 101 Občianskeho súdneho poriadku, splnenie povinnosti opísať rozhodujúce skutočnosti pravdivo nie je procesnými prostriedkami vynúiteľné a môže nájsť svoj odraz iba v rozhodnutí vo veci samej. Posudzovať súlad žaloby s hmotným právom, ešte pred tým, ako bude požadovaný nárok vecne prejednaný, súdu neprislúcha. Riziko, že takto formulovanej žalobe nebude vyhovieť, nesie v plnom rozsahu navrhovateľ, navyše ak je zastúpený právnym zástupcom, advokátom.

Podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012 - (1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. (2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1, 2, 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení platnom od 01.01.2003

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

(2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných priesťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok priesťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov

alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.... (4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákonom č. 412/2012 Z. z. účinným od 01.01.2013 došlo k doplneniu § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o nové odseky 3 a 4 v nadväznosti na možnosť dotknutých osôb domáhať sa ochrany svojich práv v prípade prieťahov v konaní pred súdom alebo iným orgánom, a to s využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa ustanovenia § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Toto hmotnoprávne ustanovenie však bolo vnesené do právnej úpravy až novelou účinnou od 01.01.2013 a nie je dané prechodné ustanovenie k danej novele, preto sa v súlade s právnou teóriou musí aplikovať hmotnoprávne ustanovenie platné v čase vzniku škody (2011), nároku, resp. v čase uplatnenia nároku na predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom (23.4.2012) a na súde (27.09.2012), t.j. znenie ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom v čase uplatnenia nároku, t.j. do 31.12.2012. Navrhovateľ uplatnil svojimi žalobami nároky na súde pred účinnosťou novelizovaného znenia zákona. Na predmetné konania je nutné aplikovať právny stav v čase vzniku škody, resp. uplatnenia náhrady škody, t.j. do 31.12.2012. Vzhľadom na uvedené všeobecný súd je oprávnený rozhodovať o nárokoch navrhovateľa v prípade prieťahov konania, resp. nesprávneho úradného postupu, uplatnených žalobami dňa 27.09.2012 podľa hmotnoprávnych ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012.

Súd poukazuje aj na skutočnosť, že zákonom č. 412/2012 Z. z. došlo aj k zmene právnej úpravy v § 17 - časti spôsobu a rozsahu náhrady škody nemajetkovej ujmy doplnením o ods. 4. V súvislosti s prijatou zmenou právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom účinnou od 01.01.2013 a náhrada škody, ktorá by mala predstavovať i nemateriálnu (morálnu) ujmu, t.j. „spravodlivé zadosťučinenie“, zákonodarca vyslovil potrebu ustanoviť presné kritéria pre jej výpočet s ohľadom na judikatúru Najvyššieho súdu SR i ESLP.

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ako aj spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s orgánom príslušným podľa ustanovenia § 4 a § 11 zákona č. 514/2003 Z. z. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na náhradu škody, resp. neuspokojenej časti na súde, avšak iba v prípade ak príslušný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Ak poškodený uplatnil nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd ani zamietnuť návrh, ani konanie zastaviť, ale má poškodeného vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky so stanovením primeranej lehoty podľa § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V prípade podania návrhu na predbežné prerokovanie mal by súd počkať až do skončenia prerokovania pred príslušným ústredným orgánom bez toho, aby konanie prerušil (R 20/1981).

Navrhovateľ podľa sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 (podľa zoznamu uloženom na Okresnom súde Bratislava V v Spr. 3482/2012), doručenom odporcovi podľa podacej pečiatky dňa 23.4.2012, žiadosť o predbežné prerokovanie nárokov v tomto konaní prejednávanych podal dňa 23.4.2012, svoj nárok uplatnil spôsobom podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. a tým splnil podmienku predbežného prerokovania nároku hromadným podaním žiadostí zo dňa 23.4.2012 na Ministerstve spravodlivosti SR ako orgáne príslušnom podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z. z.. Odporca v šesťmesačnej lehote, t.j. do 23.10.2012 nárokom navrhovateľa nevyhovel, navyše vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 19.6.2013 uviedol, že nárokom navrhovateľa nemieni vyhovieť, nakoľko považuje nároky za nedôvodné a tým mal súd preukázané splnenie procesných podmienok na konanie v zmysle § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. o nárokoch na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnených podľa cit. zákona. Skutočností uvádzaných odporcom vo vyjadrení,

týkajúce sa nečinnosti navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní jeho nárokov nemá za následok, že k predbežnému prerokovaniu nedošlo a žaloby sú podávané predčasne. Posudzovanie konania navrhovateľa, resp. že na výzvy odporcu na doplnenie podaní nereagoval, by mohlo mať význam len v prípade úspechu navrhovateľa v súdnom konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania o predbežnom prerokovaní jeho nároku na náhradu škody.

Okresný súd Bratislava V v súlade s ust. § 35 ods. 4 OSP oznámil listom zo dňa 22.02.2013 č.k. Spr. 3097/2013 Okresnej prokuratúre Bratislava V súdne konania začaté vo veciach zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom na základe hromadne podaných žalobných návrhov navrhovateľom dňa 27.09.2012. Navrhovateľ žiadal o veci rozhodnúť medzitymnym rozsudkom podľa § 152 ods. 2 OSP. Súd v prejednávanych veciach nevyhovel návrhu navrhovateľa ako nedôvodnému, pre ktorý postup súdu nie je potrebné vydanie zvláštneho rozhodnutia, ani zdôvodnenie v rozhodnutí vo veci samej.

Okresný súd Bratislava V na návrh odporcu a z dôvodu hospodárnosti konania uznesením spojil na spoločné konanie veci, ktoré skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov v súlade s ust. § 112 OSP uznesením tunajšieho súdu č.k. 14 C 159/2012 dňa 27.9.2012, a to: 14 C 164/2012, 14 C 177/2012,, 14 C 182/2012. Veci sú vedené pod sp.zn. 14 C 159/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.6.2013.

Navrhovateľ ďalej namietol príslušnosť Okresného súdu Bratislava V, ako súdu, ktorý by mal byť vylúčený z konania a rozhodovania vo veci z dôvodu, že tunajší súd svojím nesprávnym úradným postupom/nezákonným rozhodnutím v exekučných konaniach spôsobil navrhovateľovi škodu, ktorú svojim žalobným návrhom navrhovateľ uplatňuje voči štátu.

Krajský súd v Bratislave svojimi rozhodnutiami nevyhlásil zákonnú sudkyňu Okresného súdu Bratislava V z konania a rozhodovania veci podanej navrhovateľom na tunajší súd, nakoľko nezistil dôvody na jej vylúčenie. Právoplatnými rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave: č.k. 2NcC 121/2012-18 zo dňa 16.10.2012, 6NcC 125/2012-18 zo dňa 19.10.2012, 3NcC 131/12-18 dňa 18.10.2012, 11NcC 130/2012-20 zo dňa 22.10.2012 rozhodol o nevyhlásení sudcov tunajšieho súdu z prejednávania predmetnej veci, boli sudcovia, resp. zákonná sudkyňa v danej veci, ktorej bola vec náhodným výberom pridelená, viazaná.

Vzhľadom na uvedené Okresný súd Bratislava V v zmysle § 85 ods. 3 a § 87 písm. a/ a b/ OSP je miestne príslušným všeobecným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pod vyššieuvedenými sp. zn. o náhradu škody a nemajetkovej ujmy v sume .

Navrhovateľ v žalobnom návrhu k dôkaznému bremenu, ktoré ho ako účastníka konania v zmysle § 120 OSP zaťažuje uviedol, že objektívne nedisponuje listinnými dôkazmi ako: rovnopisom príslušného exekučného titulu, ani návrhom na vykonanie exekúcie s dátumom doručenia súdu, ktorý odovzdal v zmysle ust. § 39 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch ako nutnú prílohu k návrhu na vykonanie exekúcie zvolenému súdному exekútorovi, zápisnicou spísanou exekútorom ako návrh na vykonanie exekúcie, ktoré listiny sú v dispozícii zvoleného súdneho exekútora. Prekážky vyplývajúce z uvedených skutočností sa navrhovateľ snažil odstrániť tým, že ako dôkaz označil príslušný spis exekučného súdu, ktorý podstatné listiny obsahuje s označením spisovej značky pridelenej súdnym exekútorom, nakoľko exekučný súd neoznámil navrhovateľovi spisovú značku, pod ktorou došlo k registrácii exekučného konania na všeobecnom súde. Navrhovateľ sa údajne ako poškodený dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody po doručení upovedomenia o začatí exekúcie (navrhovateľ nepredložil ani túto listinu do spisu). Navrhovateľ žiadne ďalšie dôkazy neoznačil.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 OSP, v neprítomnosti účastníkov konania, ktorým bolo predvolanie riadne doručené, Výpisom z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, odd. Sro, vl.č. 23636/B spoločnosti navrhovateľa; originálmi pripojených príslušných exekučných spisov Okresného súdu Bratislava V a pripojeného spisu oddelenia registra Er, v ktorom navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup súdu a uplatnil náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým žiadosťou exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie návrhom navrhovateľa na vykonanie exekúcie, exekučným titulom - rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, poverením

exekútora na vymożenie uloženej povinností s príslušenstvom, trov konania a trov exekúcie, príslušným rozhodnutím exekučného súdu atď.); sprievodným listom k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012, doručeným odporcovi podľa podacej pečiatky dňa 23.4.2012 založené do registra Okresného súdu Bratislava V Spr. 3482/2012, samotné žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v konkrétnych veciach navrhovateľ a odporca nepredložili.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I odd. Sro vl.č. 23636/B slovenskou právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou.

Odporca nepoprel, že mu boli doručené písomné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V a vo svojom vyjadrení odmietol žiadostiam navrhovateľa ako neopodstatneným vyhovieť.

Z pripojeného spisu v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V zistil súd v predmetnom konaní nasledovný skutkový stav:

Dňa 8.1.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Bratislava V žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti T.a D., nar.X.X.XXXX na vymożenie istiny 161,32 s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave z 5.9.2008 sp.zn. SR 08129/08. Okresný súd Bratislava V uznesením z 8.2.2010 č.k. 37Er/19/2009 povolil odklad exekúcie až do právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu o návrhu vedľajšieho účastníka na zastavenie exekúcie. Uznesenie bolo zrušené Krajským súdom v Bratislave č.k. 19 CoE/54/2011-61 zo dňa 22.11.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.3.2012. Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 8.1.2009. Poverenie bolo vydané dňa 13.1.2009 č.5105 068016 (14 C 159/2012).

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody 125,00 eur ako náhradu istiny a príslušenstva, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Poškodený na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému vynaložil 70,00 eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,00 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnému súdu 15 eur Zároveň žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymożeniu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného (14 C 159/2012).

V konaní č. 14 C 182/2012 Okresný súd Bratislava V o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie označenej exekúcie, doručenej súdu dňa 9.12.2010 dňa 27.1.2011 a vydal poverenie č. 5105 094985, 37Er/7085/2010. Súdnemu exekútorovi bolo rozhodnutie doručené dňa 17.2.2011.

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody 125,00 eur ako náhradu istiny a príslušenstva, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Poškodený na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému vynaložil 70,00 eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,00 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnému súdu 15 eur Zároveň žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že

správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného (14 C 182/2012).

V konaní č. 14 C 164/2012 Okresný súd Bratislava V o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie označenej exekúcie, doručenej súdu dňa 17.2.2010 a vydal poverenie č. XXXX XXXXXX, XXEr/XXX/XXXX. Súdnemu exekútorovi bolo rozhodnutie doručené dňa XX.XX.XXXX.

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody 125,00 eur ako náhradu istiny a príslušenstva, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Poškodený na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému vynaložil 70,00 eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,00 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnému súdu 15 eur Zároveň žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného (14 C 164/2012).

V konaní č. 14 C 177/2012 Okresný súd Bratislava V o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie označenej exekúcie, doručenej súdu dňa 5.12.2007 a vydal poverenie dňa 10.12.2007 č.XXXX XXXXXX, XXEr/XXXX/XX. Súdnemu exekútorovi bolo rozhodnutie doručené dňa 2.1.2008.

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody 125,00 eur ako náhradu istiny a príslušenstva, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Poškodený na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému vynaložil 70,00 eur, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,00 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnému súdu 15 eur Zároveň žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného (14 C 177/2012).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

- 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup,
- 2/ vznik a existencia škody,
- 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj

nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009.

V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie vydal.

Súd má za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom (od 1.6.2010 ani táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), teda aj v prípade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá a toto platilo aj pred 1.6.2010 (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.7.2013 č. k. II. ÚS 520/2012-39).

Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 24/04).

Súd na základe vyššie uvedeného preto konštatoval, že v danom prípade k nesprávnemu úradnému postupu súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty).

Čo sa týka prieťahov v konaní otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prieťahy v konaní tvrdil navrhovateľ), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.).

Takýto výklad vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezů, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy (pozn. súdu: jednalo sa najmä o exekúcie z toho istého obdobia ako v danom prípade). Ústavný súd tu teda vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu (teda v prípade, že chce byť v konaní úspešný).

Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. US 57/01, I. US 46/01).

Nezákonné rozhodnutie je akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov.

Priznanie náhrady škody nie je podmienené úspešnosťou opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktoré sa neskôr stalo nezákonným (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 26.8.2009 sp. zn. 31 Cdo 3489/2007).

Z exekučného spisu je zrejmé, že uznesenie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia nebolo ani zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup súdu, ani nezákonné rozhodnutie súdu. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu bolo nadbytočné a ne hospodárne dokazovať splnenie ďalších podmienok. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Ďalšími predpokladmi zodpovednosti za škodu sa už preto nezaoberal.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už nezaoberal.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Doba rozhodovania o tejto žiadosti súdneho exekútora v danom prípade omeškanie nad 15 dní je podľa názoru tunajšieho súdu primeraná, pretože súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ podával žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcií hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom konaní, vzhľadom na to musel počítat s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť nárokom v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z., pretože takýto nárok môže vzniknúť iba fyzickej osobe. Tento záver možno vyvodiť z ust. § 17 ods. 3 písm. a/ až d/ zák. č. 514/2003 Z. z. V prípade právnickej osoby totiž nemožno hodnotiť jej doterajší život a prostredie v ktorom žije, resp. jej súkromný život a spoločenské uplatnenie. V tejto časti preto zrejmé ide o nárok na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby v zmysle § 19b ods. 3 Obč. zák.. Súd je toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by nesprávnym úradným postupom odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti navrhovateľa. Treba uviesť, že navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Navyac, takýto zásah je už pojmovo vylúčený, keďže vyššie popísaná nečinnosť exekučného súdu nemôže mať vplyv na povesť navrhovateľa.

Nesprávnym úradným postupom je také porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote (Rozsudok NS ČR č. 28Cdo 4512/2011 z 25.4.2012). Nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 zákona možno vykladať ako porušenie pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to i pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci

činnosti rozhodovacej, avšak neodrážajú sa bezprostredne v obsahu vydaného rozhodnutia. Z tohto hľadiska za nesprávny úradný postup, vedúci k zodpovednosti štátu, je nutné považovať aj nevydanie, resp. oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané v stanovenej lehote (§ 44 ods. 2 EP), prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania, to všetko za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda ak je nesprávny postup orgánu štátu so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku (Rozsudok NS ČR 28Cdo 5171/2008 z 13.11.2012).

Tunajšiemu súdu je z jeho rozhodovacej praxe známe, že navrhovateľ podával žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcií hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom k čomu musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s časovým odstupom. Preto tunajší súd poukazuje na stanovisko Ústavného súdu SR, ktorý odvolávajúc sa na jeho doterajšiu judikatúru tvrdí, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, II. ÚS 57/01). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Každý z účastníkov konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Navrhovateľ musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať (aj keď je druhý účastník v konaní nečinný). Taktiež odporca nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Navrhovateľ v prejednávanej veci, tak ako je podrobne vyššie uvedené, nepreukázal existenciu podmienok pre úspešné uplatnenie svojich nárokov na náhradu škody, ktorá mu podľa tvrdenia v žalobe vznikla nesprávnym úradným postupom; či už existenciu nesprávneho úradného postupu, tak aj vznik škody a príčinnú súvislosť vzniku škody s nesprávnym úradným postupom, t.j. neuniesol dôkazné bremeno.

Účastníci sa nedostavili na nariadené pojednávanie (v poradí piate), odporca súhlasil, aby súd konal aj v jeho neprítomnosti. Účastníci konania boli poučení o povinnosti označiť a predložiť dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a OSP) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 OSP). Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie.

Súd preto návrhy na základe vyššie uvedených skutkových zistení a s poukazom na citované právne predpisy ako nepreukázané a nedôvodné zamietol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP. Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný. Mal by právo na náhradu trov konania, ktoré aj vo svojom vyjadrení k žalobným návrhom uplatnil, ale zo spisu súd nezistil žiadne trovy, ktoré by mali odporcovi vzniknúť, preto vyslovil, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach, na tunajšom súde.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti :

musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované

musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205a OSP/,

rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie podlieha poplatkovej povinnosti v rovnakej výške, ako sa platí súdny poplatok za návrh.